

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-209(4)/09

Warszawa, 16 marca 2010 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (druk nr 2625).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

**Stanowisko Rządu
wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci
Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz
ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa
państwa z lat 1944 – 1990 oraz treści tych dokumentów
(druk nr 2625)**

W przedmiotowym projekcie ustawy proponuje się nowelizację ustaw: z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Instytucie Pamięci Narodowej”, oraz z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 – 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.). Projektowane zmiany w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej dotyczą w szczególności określenia nowych zasad powoływania i odwoływania Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, a także modyfikacji trybu udostępniania dokumentów znajdujących się w zasobach Instytutu Pamięci Narodowej. Projektodawca przewiduje również utworzenie w Instytucie Pamięci Narodowej nowego organu – w miejsce Kolegium Instytutu Pamięci - Rady Instytutu Pamięci Narodowej, a także określa skład oraz zasady powoływania i odwoływania członków Rady.

Natomiast nowelizacja ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1994 – 1990 oraz treści tych dokumentów ma charakter porządkowy, ponieważ stanowi ona dostosowanie regulacji tej ustawy do proponowanych zmian w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej, związanych z utworzeniem Rady Instytutu Pamięci i powołaniem członków tej Rady.

Stosownie do założeń projektodawcy, celami projektowanych zmian są:

- 1) odpolitycznienie Instytutu Pamięci Narodowej;
- 2) wzmocnienie współodpowiedzialności i wpływu na działalność Instytutu organu kolegialnego, który będzie wybierany według kryterium fachowości;
- 3) szersze otwarcie zbiorów archiwalnych;

4) przyspieszenie procedury udostępniania zbiorów.

1. Osiągnięcie przez projektodawcę celu, jakim jest odpolitycznienie Instytutu Pamięci Narodowej oraz wzmocnienie współodpowiedzialności i wpływu na działalność Instytutu organu kolegiального, który będzie wybierany według kryterium fachowości, nastąpić ma w szczególności poprzez zmianę trybu powoływania i odwoływania Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej (art. 10 ust. 1 zmienianej ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej - art. 1 pkt 3 lit. a projektu). Zgodnie z projektowanym przepisem Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej będzie powoływać i odwoływać Sejm RP za zgodą Senatu, na wniosek Rady Instytutu Pamięci, która zgłasza kandydata spoza swego grona. Proponowana zmiana wprowadza zatem zwykłą większość przy powoływaniu i odwoływaniu Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Obecnie Prezes Instytutu Pamięci Narodowej jest powoływany i odwoływany przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej większością 3/5 głosów za zgodą Senatu, na wniosek Kolegium Instytutu Pamięci, które zgłasza kandydata spoza swego grona. W ocenie projektodawców proponowana zmiana art. 10 ust. 1 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej wynika z faktu, iż obecnie obowiązujący tryb powoływania i odwoływania Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej miał uzasadnienie przede wszystkim w okresie powstawania Instytutu Pamięci Narodowej i tworzenia jego jednostek organizacyjnych, kiedy to pozycja ustrojowa Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej musiała być uprzywilejowana na tle pozostałych organów państwowych.

W projekcie przewidziano także utworzenie nowego organu w Instytucie Pamięci Narodowej – w miejsce Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej - Rady Instytutu Pamięci Narodowej, określenie warunków, jakie będzie musiał spełniać obywatel polski, aby mógł zostać członkiem Rady, a także unormowanie trybu powoływania Rady. W ocenie projektodawcy aktualnie obowiązujący tryb wyłaniania Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej nie gwarantuje powoływania w jego skład osób posiadających merytoryczne przygotowanie do podejmowania decyzji koniecznych w pracach Instytutu Pamięci Narodowej. Obecnie członkiem Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej może być obywatel polski spełniający tylko dwa kryteria, a mianowicie wyróżniający się wysokimi walorami moralnymi oraz wiedzą przydatną

w pracach Instytutu Pamięci Narodowej (art. 15 ust. 1 zd. drugie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej). Nadto w procedurze wyłaniania członków Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej, obecnie obowiązujące regulacje nie przewidują współdziałania podmiotów dających rękojmię merytorycznego wyboru kandydatów do tego organu kolegiального. W projekcie ustawy przyjęto również, że nowy organ kolegialny będzie miał większe kompetencje w zakresie ustalania i kontroli kierunku działań Instytutu Pamięci Narodowej. Przykładowo, w art. 13 ust. 2 pkt 4 projektu przewiduje się, że Rada Instytutu Pamięci Narodowej wnioskować będzie o odwołanie Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej większością głosów, jeżeli nie zostało przyjęte sprawozdanie z działalności Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej za dany rok kalendarzowy.

Proponowane w powyższym zakresie zmiany należy ocenić jako uzasadnione, ponieważ zmierzają one do realizacji podstawowych celów projektowanej nowelizacji ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, a mianowicie do odpolitycznienia Instytutu oraz wzmocnienia współodpowiedzialności i wpływu na działalność Instytutu organu kolegiального, który będzie wybierany według kryterium fachowości. W tym kontekście zaznaczyć trzeba, iż w art. 15 ust. 1 pkt 3 i 5 zmienianej ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej proponuje się, że członkiem Rady Instytutu Pamięci będzie mógł zostać obywatel polski, który m. in. posiada tytuł naukowy lub stopień naukowy w dziedzinie nauk humanistycznych lub prawnych oraz wyróżnia się wiedzą przydatną w pracach Instytutu Pamięci. Warunki te mają zatem zagwarantować, iż Rada Instytutu Pamięci Narodowej składać się będzie z kompetentnych osób. Warto też zwrócić uwagę na projektowany art. 15 ust. 2, zgodnie z którym Rady jednostek organizacyjnych uczelni wyższych mających uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie historii oraz rady naukowe Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk, Instytutu Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk wybierają po jednym przedstawicielu wyróżniającym się wiedzą z zakresu historii Polski w XX wieku, do zgromadzenia elektorów, które przedstawia Sejmowi dziesięciu kandydatów na członków Rady Instytutu Pamięci oraz Senatowi czterech kandydatów na członków Rady Instytutu Pamięci. W ocenie projektodawcy wybór członków zgromadzenia elektorów ma poprzedzać powołanie samej Rady Instytutu Pamięci, co z kolei zagwarantuje, iż

w skład Rady wejdą osoby merytorycznie bardzo dobrze przygotowane do wpływania na kierunek działań Instytutu Pamięci Narodowej.

Stosownie natomiast do projektowanego art. 15 ust. 18 Prezes Rady Ministrów zostanie zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu i terminu zgłaszania kandydatów do Rady Instytutu Pamięci, uwzględniając konieczność sprawnego przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego. W tym miejscu podnieść jednak należy, iż określenie terminu zgłaszania kandydatów do Rady Instytutu Pamięci jest materią ustawową, dlatego też termin ten powinien zostać określony w projektowanej ustawie, a nie w akcie wykonawczym do niej.

Na marginesie należałoby też zauważyć, iż zawarte w projektowanym art. 15 ust. 19 upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia przez Prezesa Rady Ministrów może również budzić pewne wątpliwości. W przepisie tym wskazano bowiem w pkt 2, iż do uregulowania w drodze aktu wykonawczego przekazane zostaną warunki i zasady zwoływania i organizowania posiedzenia zgromadzenia elektorów. Ze względu na charakter aktu wykonawczego i materię, która może być jego przedmiotem, wydaje się, iż „zasady”, zatem kwestie zasadnicze (najbardziej istotne elementy danej instytucji prawnej czy określonego mechanizmu) nie powinny być normowane w akcie podustawowym. Natomiast - zgodnie z regułą wyłączności ustawy - zasady zwoływania i organizowania posiedzenia zgromadzenia elektorów powinny być określone w projektowanej ustawie. Nie ma natomiast przeszkód, by rozporządzenie regulowało warunki i tryb zwoływania oraz organizowania tych posiedzeń.

2. Projektowany art. 15 ust. 3 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej stanowi, iż Krajowa Rada Sądownictwa przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej czterech kandydatów na członków Rady Instytutu Pamięci Narodowej. Należy jednak mieć na uwadze okoliczność, iż w dniu 31 marca 2010 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 19 października 2009 r. o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 178, poz. 1375), która m.in. statuuje nowy organ – Krajową Radę Prokuratury. Rada ta, zgodnie z art. 23 ustawy o prokuraturze w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą, składać się będzie z dwudziestu pięciu członków.

W jej skład wchodzić będą: Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny, przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, czterech posłów, dwóch senatorów, prokurator wybrany przez zebranie prokuratorów Naczelnej Prokuratury Wojskowej, prokurator wybrany przez zebranie prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, trzech prokuratorów wybranych przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej oraz jedenastu prokuratorów, wybranych przez zgromadzenia prokuratorów w prokuraturach apelacyjnych. Rada ta pełnić ma doniosłą rolę w systemie ustrojowym prokuratury, m. in. stać na straży niezależności prokuratorów, opiniować projekty aktów normatywnych dotyczących prokuratury, wybierać kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego oraz rozpatrywać i oceniać kandydatury do pełnienia stanowisk prokuratorskich. Tym samym wydaje się, iż w trakcie dalszych prac legislacyjnych należałoby rozważyć uwzględnienie tego organu jako podmiotu uczestniczącego w procedurze wyboru członków Rady Instytutu Pamięci Narodowej.

3. W art. 19 ust. 4 zmienianej ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej (art. 1 pkt 6 projektu) przewiduje się, że Główną Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu kierować będzie Dyrektor Głównej Komisji, który będzie powoływany, spośród prokuratorów Głównej Komisji, i odwoływany przez Prokuratora Generalnego na wniosek zgłoszony przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej w porozumieniu z Radą Instytutu Pamięci. Także i w tym kontekście należy zwrócić uwagę na ustawę z dnia 19 października 2009 r. o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta przewiduje m.in. dodanie ust. 3 w art. 12 ustawy o prokuraturze, zgodnie z którym zastępcą Prokuratora Generalnego będzie Dyrektor Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, którego powoływać będzie, spośród prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, i odwoływać z tego stanowiska Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prokuratora Generalnego zgłoszony w porozumieniu z Prezesem Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Dyrektor Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu będzie kierować Główną Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Jednocześnie art. 8 pkt 1 lit. b

ustawy z dnia 19 października 2009 r. o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw przewiduje uchylenie ust. 4 w art. 19 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej. W związku z tym wydaje się, iż nie ma potrzeby nowelizacji art. 19 ust. 4 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, ponieważ kwestie normowane przez ten przepis zostaną przeniesione do ustawy o prokuraturze.

4. W projektowanej ustawie proponuje się również nowelizację niektórych przepisów zawartych w Rozdziale 4 „Udostępnianie dokumentów przez Instytut Pamięci” ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej. Proponowane zmiany w tym zakresie mają zagwarantować pełne otwarcie zbiorów archiwalnych Instytutu Pamięci Narodowej oraz przyspieszenie procedury udostępniania zbiorów. W art. 30 ust. 1 zmienianej ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej (art. 1 pkt 9 lit. a projektu) przewiduje się, iż każda osoba fizyczna będzie miała prawo wystąpić z wnioskiem do Instytutu Pamięci o udostępnienie do wglądu dotyczących jej dokumentów będących w zasobach Instytutu Pamięci. W przeciwieństwie do obecnie obowiązującej regulacji projektodawca proponuje zatem, aby osoby fizyczne miały możliwość dostępu do oryginałów dokumentów ich dotyczących, a nie do kopii tych dokumentów.

Z kolei, w art. 30 ust. 2 zmienianej ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej proponuje się, że Instytut Pamięci będzie udostępniał oryginalne dokumenty, o których mowa w ust. 1, dotyczące wnioskodawcy lub kopie tych dokumentów, jeżeli stan fizyczny zachowania oryginalnych dokumentów nie pozwala na ich udostępnienie lub w przypadku, gdy o dostęp do tych samych dokumentów ubiega się jednocześnie wiele osób. Zauważyć przy tym należy, że Instytut Pamięci Narodowej nie w każdym przypadku może dysponować oryginałami dokumentów. Przykładowo, w myśl art. 25 ust. 2 obecnie obowiązującej ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej obowiązek przekazania dokumentów, zbiorów danych, rejestrów i kartotek, o których mowa w art. 25 ust.1 tej ustawy – co do akt byłej Polskiej Partii Robotniczej oraz byłej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, dotyczących organów bezpieczeństwa państwa – w odniesieniu do dyrektorów archiwów państwowych polega na dostarczeniu kopii. Wobec tego należałoby uzupełnić przesłanki udostępniania wnioskodawcy kopii dokumentów o sytuację, kiedy Instytut nie posiada oryginałów dokumentów.

Natomiast w proponowanym art. 30 ust. 2 pkt 1 przewiduje się, że Instytut Pamięci będzie udostępniał kopie dokumentów dotyczących wnioskodawcy i wytworzonych przez wnioskodawcę lub przy jego udziale w ramach czynności wykonywanych w związku z jego pracą lub służbą w organach bezpieczeństwa państwa albo w związku z czynnościami wykonywanymi w charakterze tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji. Projektowane rozwiązanie zmierza zatem do udostępnienia dokumentów wszystkim osobom zainteresowanym. Konsekwencją proponowanej zmiany w art. 30 ust. 2 pkt 1 jest propozycja uchylecia art. 31 i 32 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej (art. 1 pkt 10 projektu), regulujących tryb odmowy uwzględnienia wniosku o udostępnienie do wglądu dokumentów dotyczących wnioskodawcy oraz tryb odwoławczy od decyzji odmawiającej udostępnienia tych dokumentów.

W ocenie Rządu przyjęta w projekcie regulacja uwzględnia wyrażone w art. 51 ust. 3 zd. pierwsze Konstytucji RP prawo każdego do dostępu do dotyczących go urzędowych dokumentów i zbiorów danych.

5. W projektowanym art. 33 ust. 2 przewiduje się, iż każdy, kto uzyskał wgląd w dotyczące go dokumenty będzie miał prawo – na zasadach i w zakresie określonych w ustawie – do uzyskania kopii tych dokumentów, a także prawo do zwrotu przedmiotów znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci, które w momencie utraty stanowiły jego własność lub były w jego posiadaniu. W tym kontekście warto zauważyć, iż o przedmiotach tych jest mowa również w art. 34 ust. 5 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, zgodnie z którym na pisemny wniosek osoby, o której mowa w art. 33 ust. 2, Instytut Pamięci wydaje znajdujące się w jego archiwum przedmioty, które w momencie utraty stanowiły jej własność lub były w jej posiadaniu. Rozważenia zatem wymaga, czy projektowany przepis – w części dotyczącej zwrotu ww. przedmiotów – nie stanowi niepotrzebnego powielenia regulacji zawartej w obecnie obowiązującym art. 34 ust. 5.

Ponadto proponowany art. 33 ust. 2 nie przewiduje ewentualnego udostępniania kopii z kopii dokumentów przedstawionych wnioskodawcy do wglądu w trybie

projektowanego art. 30 ust. 2 pkt 1. Analogiczna uwaga odnosi się również do projektowanego art. 34 ust. 1 regulującego tryb wydawania kopii dokumentów.

6. W art. 35a ust. 1 zmienianej ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej proponuje się, że wnioski, o których mowa w art. 30 ust. 1, art. 34 ust. 1 i 5 (o udostępnienie do wglądu dokumentów dotyczących wnioskodawcy, o wydanie kopii dokumentów oraz o wydanie z archiwum Instytutu przedmiotów, które w momencie utraty stanowiły własność lub były w posiadaniu wnioskodawcy, który uzyskał wgląd w dokumenty dotyczące go), składa się osobiście w siedzibie Instytutu Pamięci, jego oddziałach i delegaturach lub za pośrednictwem poczty, pod warunkiem poświadczenia podpisu wnioskodawcy przez notariusza. Proponowany przepis, podobnie jak obecnie obowiązujący, nie wskazuje wyraźnie, czy poświadczenie notarialne podpisu ma zastosowanie tylko do wniosków składanych drogą pocztową, czy też do wniosków składanych osobiście. Wydaje się zatem, iż kwestia ta powinna zostać doprecyzowana w projektowanym przepisie.

7. W kontekście udostępniania dokumentów przez Instytut Pamięci Narodowej istotne znaczenie ma propozycja uchylenia ust. 2 w art. 37 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej. Przepis ten obecnie stanowi, iż osoba, która uzyskała na podstawie art. 33 ustawy wgląd w niezanonimizowane kopie dotyczących jej dokumentów może zastrzec, że dotyczące jej informacje ujawniające jej pochodzenie etniczne lub rasowe, przekonania religijne, przynależność wyznaniową oraz dane o stanie zdrowia i życiu seksualnym, a także ujawniające jej stan majątkowy, a w szczególności nieruchomości oraz rzeczy ruchome stanowiące dobra kultury w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury, nie będą udostępnione. Zdaniem projektodawcy propozycja uchylenia ww. przepisu zmierza do tego, iż obowiązek odpowiedzialności za ujawnienie „danych wrażliwych” spoczywać będzie teraz nie na archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, tylko na osobie, która pozyskuje i wykorzystuje te dane. Podzielić należy pogląd przedstawiony przez projektodawcę, iż uchylenie ust. 2 w art. 37 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej realizuje jedno z założeń projektowanej ustawy, a mianowicie jak najszersze otwarcie zbiorów archiwalnych. Jednocześnie należy zasygnalizować, iż projektowana regulacja, która w swej istocie jest uzasadniona, powinna być również postrzegana w kontekście standardów dotyczących ochrony dóbr osobistych oraz

ochrony danych osobowych, zwłaszcza danych wrażliwych. Ten aspekt wymagałby pogłębionej analizy w trakcie prac legislacyjnych nad projektowaną ustawą.

8. Ponadto w trakcie prac legislacyjnych nad projektowaną ustawą zasadne wydaje się zwrócenie uwagi na obecnie obowiązujący art. 36 ust. 4 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, który stanowi, że wniosek o udostępnienie dokumentów w celu, o którym mowa:

- 1) w ust. 1 pkt 1 (wykonywania zadań ustawowych) - powinien zawierać również podstawę prawną dotyczącą wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) w ust. 1 pkt 2 (prowadzenia badań naukowych) - powinien zawierać również:
  - a) wskazanie tematu prowadzonych badań naukowych,
  - b) rekomendację pracownika naukowego uprawnionego do prowadzenia badań naukowych w dyscyplinach nauk humanistycznych, społecznych, gospodarki lub prawa - w przypadku osób niebędących takimi pracownikami;
- 3) w ust. 1 pkt 3 (publikacji materiału prasowego) - powinien zawierać również:
  - a) wskazanie tematu materiału prasowego,
  - b) załączone upoważnienie redakcji albo wydawcy do wystąpienia z wnioskiem.

Wydaje się, że wymagania określone w powyższym przepisie są nadmierne w odniesieniu do dokumentów, do których udostępnienia nie ma zastrzeżeń prawnych. W tym miejscu podkreślić trzeba, iż zgodnie z postanowieniami Rekomendacji N° 13 (2000) Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie europejskiej polityki dostępu do archiwów, udostępnianie materiałów archiwalnych powinno następować z mocy prawa, bez szczególnego uzasadnienia ze strony osoby zainteresowanej.

9. Należy również zwrócić uwagę na projektowaną zmianę w art. 5 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, polegającą na wykreśleniu Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wraz z wojewódzkimi i miejskimi urzędami kontroli prasy, publikacji i widowisk oraz Głównego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk wraz z okręgowymi urzędami, a także Urzędu do Spraw Wyznań oraz terenowych organów administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego - z definicji „organów bezpieczeństwa państwa”. Nadto proponuje się uchylenie ust. 2 w art. 5 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, który obecnie stanowi, że do organów bezpieczeństwa państwa należą także organy

i instytucje cywilne i wojskowe państw obcych o zadaniach podobnych do zadań organów, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej.

Taki stan prawny może wpłynąć na zmianę w stanie zasobu archiwalnego Instytutu. Tym samym dokumentacja organów i instytucji wymienionych w uchylanym art. 5 ust. 1 pkt 13 i 14 oraz ust. 2 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej powinna zostać zwrócona do podmiotów, które wcześniej przekazały ją do Instytutu. Dotyczyć to będzie w szczególności archiwów państwowych, ale również archiwów następców prawnych tych organów i instytucji. Mając zarazem na uwadze potrzeby bieżącej działalności Instytutu Pamięci Narodowej, archiwa państwowe mogłyby czasowo pozostawić wskazaną dokumentację w jego dyspozycji – na podstawie umów użyczenia. W trakcie dalszych prac legislacyjnych zasadne byłoby rozważenie wprowadzenia przepisu przejściowego, umożliwiającego przekazanie dokumentacji ww. organów i instytucji do właściwych archiwów państwowych lub Centralnego Archiwum Wojskowego, przy równoczesnym wyznaczeniu terminu realizacji tego obowiązku.

10. Na marginesie podnieść należy, iż projekt ustawy wymaga korekty legislacyjno – redakcyjnej.

Reasumując, w ocenie Rady Ministrów przedmiotowy projekt ustawy zmierza do realizacji słusznych celów jakimi są odpolitycznienie Instytutu Pamięci Narodowej, wzmocnienie współodpowiedzialności i wpływu na działalność Instytutu organu kolegialnego, który będzie wybierany według kryterium fachowości, szersze otwarcie zbiorów archiwalnych oraz przyspieszenie procedury udostępniania zbiorów, a tym samym powinien być przedmiotem dalszych prac parlamentarnych, w trakcie których powinny zostać rozważone propozycje i uwagi przedstawione w stanowisku.